

MESTNA OBČINA
NOVA GORICA

Urad direktorja
Razvojna pisarna
Trg Edvarda Kardelja 1, 5000 Nova Gorica

Datum: 24. 9. 2026
Številka: 356-0010/2026-1

Projektna naloga

NAČRT UPRAVLJANJA RAFUTSKEGA PARKA

1.	UVOD.....	5
2.	CILJI NAROČNIKA	7
3.	OBMOČJE OBDELAVE	8
4.	O RAFUTSKEM PARKU	9
4.1	LOKACIJA	9
4.2	KRATKA ZGODOVINA RAFUTSKEGA PARKA.....	9
4.3	VELJAVNI PROSTORSKI AKT	11
4.4	OBSEG PRENOVE PARKOVNIH POVRŠIN 2022-2023	11
4.5	NARAVNI ELEMENTI PARKOVNE UREDITVE	12
4.6	STAVBE V RAFUTSKEM PARKU	13
4.7	DRUGI OBJEKTI.....	14
5.	OPIS DEL IN NALOG TER VSEBINSKA IZHODIŠČA	17
5.1	ANALIZA STANJA IN TEŽENJ ter VALORIZACIJA	18
5.2	STRATEŠKI DEL	18
5.3	NAČRTOVANJE UKREPOV IN DEJAVNOSTI	21
5.4	VKLJUČEVANJE, OSVEŠČANJE IN obveščanje JAVNOSTI.....	23
5.5	KOMUNIKACIJA Z NAROČNIKOM IN PRISTOJNIMA RESORJEMA	24
5.6	ZAGOTAVLJANJE SKLADNOSTI S STRATEŠKIMI RAZVOJNIMI DOKUMENTI	24
5.7	ZAGOTAVLJANJE SKLADNOST Z ZAHTEVAMI SOFINACIRANJA.....	24
5.8	IZDELAVA KONČNIH GRADIV	25
6.	OBSTOJEČA GRADIVA	26
7.	FAZE, PONUDBENA CENA IN ROKI.....	27
7.1	FAZE	27
7.2	PONUDBENA CENA.....	27
7.3	ROKI	27

1. UVOD

Rafutski park na Pristavi v Mestni občini Nova Gorica (v nadaljevanju MONG) predstavlja izjemno kompleksen preplet naravnih vrednot ter oblikovane narave in kulturne dediščine na območju z zahtevnimi geološko geomorfološkimi in hidravlično hidrološkimi pogoji.

Že leta 1952 se večji del današnjega varovanega območja naravnih vrednot, naravnih znamenitosti in kulturne dediščine prepozna kot dragocenost, ki jo je potrebno zavarovati. Tako sta bila z ločeno odločbo na osnovi lastništva oba dela parka kot drevesni park zavarovana kot »prirodna znamenitost« že leta 1952 ter nato z Odlokom o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Nova Gorica iz leta 1985 razglašen kot naravna znamenitost z nazivom Rafutski park na Pristavi. V letu 2003 (sprememba 2004) sta z Odlokom o razglasitvi Rafutskega parka z vilo za kulturni spomenik pod naziv »Rafutski park v vilo z EŠD 7917 združeni dve enoti kulturne dediščine, in sicer Nova Gorica – arboretum (EŠD 7917) in Nova Gorica – Vila Rafut (EŠD 300-640).

Leta 2023 je MONG v parku izvedla projekt »Revitalizacija Rafutskega parka z ureditvijo dostopa« (projekt sofinanciran s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru mehanizma CTN), katerega namen je bilo izvesti večji obseg sanacijskega vzdrževanja parkovnih površin.

Park je bil od leta 1962 vzdrževan v zadostnem obsegu, da se je primerno ohranjalo parkovno zasaditev in z njim povezana drevesa. Med leti 1987 in 2004 so bili izvedeni obsežnejši posegi, zlasti v spodnjem (zahodnem) delu parka, ki je bil skoraj v celoti preraščen z bambusom. V desetletju pred obnovo je bilo vzdrževanja parka izrazito pomankljivo, kar je povročilo kar nekaj resnih posledic na rasmem inventarju ter razrast samoniklih rastlin. S projektom se je na parkovnih površinah omogočilo primernejše rastne pogoje obstoječemu rastlinju, med katerimi posebno mesto zasedajo drevnine, ki predstavljajo ki predstavljajo dendrološko vredost parka. Žal je s prenovo izrazito povečala prisotnost invazivnih rastlin in s tem povezana obveznost obladovanja slednjih. Svojevrsten in nezanemarljiv izziv za park predstavljajo podnebne spremembe in seveda spremembe v mikroklimatskih pogojih v parku po obnovi.

Dodatno se je s projektom prenovilo posamezne poti in z njimi povezane elemente vrtno arhitekturne dediščine. Obenem se je zagotovilo komunalno oskrbo (vodovod, kanalizacija, odvajanje meteornih voda,...) objektov v parku ter postavilo elemente urbane opreme. S tem so bili vzpostavljeni pogoji za zagon vzdrževanja ter zagotovitve možnosti dostopa/vstopa za obiskovalce. Slednji je v trenutni razvojni fazi brezplačen in praktično neomejen.

S parkovnimi površinami trenutno upravlja Mestna občina Nova Gorica, ki je tudi pretežni lastnik oz. imetnik pravice rabe.

Po zaključku projekta »Revitalizacija Rafutskega parka z ureditvijo dostopa« konec leta 2023 je MONG nadaljevala z večjim obsegom aktivnosti povezanimi s parkom, in sicer:

- izvedeni so bili nujni sanacijski ukrepi odvajanja padavinskih vod na območju poti v parku;
- izvedena so bila intervencijska dela s postavitvijo cestnega podpornega zidu na stičnem območju s parkom zaradi nevarnosti porušitve ceste;
- Začelo se je z obdobjem poskusnega vzdrževanja parkovnih površin (poleg začetnega vzdrževanja rastlin),
- vzpostavilo se je digitalni kataster rastlin na območju parka;
- prenovljena je bila Kostanjeviška cesta za zagotavljanje varnejše prometne dostopnosti do parka;
- vzpostavljena je bila interdisciplinarna posvetovalna skupina za razvoj in upravljanje kompleksa Rafutskega parka z vilo v Novi Gorici;
- pričelo se je z aktivnostmi za pripravo interpretacije in promocije Rafutskega parka v danem stanju;
- v teku je izdelava projektne dokumentacije za prenovo vile Laščak v okviru operacije »Obnova kulturne dediščine za interpretacijo Nature 2000 – Vila Rafut (EŠD 7917)«, ki je predvidena za sofinanciranje s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republike Slovenije v okviru Programa Evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji, in sicer s programom Interpretacijskega centra za izboljšanje varstva biotske raznovrstnosti na območju Natura 2000 Goriška brda, Vipavska dolina in Trnovski gozd.

Navedene aktivnosti predstavljajo parcialne korake v razvoju parka, ki trenutno še nima postavljene ne vizije kot tudi ne strategije razvoja, s katero bi si zastavili kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne aktivnosti za varovanje naravne in kulturne dediščine in izkoriščanje potencialov za raziskovalne, izobraževalne, rekreativne in turistične funkcije parka. Ni jasnega načina upravljanja, kadrovske ter finančne zahteve kot tudi ne sistema spremljanja stanja.

2. CILJI NAROČNIKA

Danes na območju iz naslova varovanja narave in kulturne dediščine veljajo naslednji režimi varovanja:

- **Naravna vrednota Rafutski park (ID 249)** (naravna vrednota oblikovane narave državnega pomena) (Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot, Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19 in 53/23);
- **Spomenik oblikovane narave Nova Gorica, Rafutski park na Pristavi** (Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Nova Gorica, Uradno glasilo občine Nova Gorica, št. 8; 20. 8 1985)
- **Nova Gorica – Rafutski park z vilo** (Odlok o razglasitvi Rafutskega parka z vilo za kulturni spomenik lokalnega pomena, Uradne objave (OKO), št. 21/2003-100, Ur.l. RS, št. 52/2004-2505),
- Na območje Rafutskega parka sega tudi vplivno območje državnega spomenika nepremične kulturne dediščine, vplivno območje, Nova Gorica – Frančiškanski samostan Kostanjevica (EID: 1-21801).

Skladno z 60. členom Zakonom o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1) Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – RZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE je potrebno za območje spomenika pripraviti Načrt upravljanja (v nadaljevanju NU) s katerim se določijo strateške in izvedbene usmeritve celovitega ohranjanja spomenika in varovanja območje naravne vrednote in zavarovanega območja spomenika oblikovane narave.

Glede na lokacijo parka in njegove značilnosti, na zadane (javno neverificirane) cilje njegovega razvoja, izzive podnebnih sprememb ter nenazadnje, zagotavljanja nepovratnih sredstev za sofinanciranje potrebnih obsežnih razvojnih vlaganj, je cilj MONG, da se pri oblikovanju rešitev kot temeljeno vodilo upošteva iskanje naprednih pristopov v smislu prilagajanja podnebnim sprememb, v zasledovanju okoljskih ciljev EU ter naprednih pristopih pri prenovi in novo gradnji stavb v kontekstu spomenikov naravne in kulturne dediščine ter sodobnega upravljanja in vzdrževanja.

Iz **Zakona o ohranjanju narave (ZON) Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP, 18/23 – ZDU-10 in 97/25** ne izhaja, da je za območje naravnih vrednot in zavarovanega območja spomenika oblikovane narave potrebno izdelati NU, vendar si MONG želi, da bi sestavine slednjega bile integrirane v NU kulturne in naravne dediščine parka kot neločljiva celota ter tako dobila legitimiran strateški in operativni okvir za varovanje, razvoj in upravljanje varovanega območja.

MONG želi skozi proces priprave NU pridobiti dokument s katerim bodo opredeljeni temljeni cilji celotnega območja Rafutskega parka ter podlago oziroma opredelitev posameznih funkcionalnih projektnih struktur s časovno

dinamiko in nosilci, ki bo služila kot operativna podlaga za izvajanje potrebnih aktivnosti vključno s prijavo na različne razpise za nepovratna sredstva, s katerimi bi prišlo do zastavljenega.

3. OBMOČJE OBDELAVE

Območje obdelave 1643/1, 1643/2, 1644, 1645/1, 1647, 1648, 1649, 1650/1, 1650/4, 1651, 1652, 1653, 1654, 1655, 1656, 1657/1, 1657/2, 1657/3, 1657/4, 1657/6, 1657/7, 1657/8, 1657/9, 1657/10, 1657/11, 1657/12, 1660, 1666, 1667, 1668, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673 vse k.o. 2304 Nova Gorica.

Na območju obdelave so zajeta zemljišča znotraj ograjenega prostora parka kot tudi druge potencialno potrebne parcele. Lastništvo parcel je v večini v lasti občine in države. Na večjem delu zemljišč v lasti države ima občina sklenjeno stavbno pravico. Vključene so tudi parcele v zasebni lasti.

Območje obdelave se lahko, v kolikor bi se tako izkazalo skozi proces, tudi spremeni.

4. O RAFUTSKEM PARKU

4.1 LOKACIJA

Rafutski park se nahaja v osrčju čezmejnega urbanega območja Nova Gorice in Gorice, in sicer na Pristavi oziroma na pobočju Kostanjevice, kjer se nahaja Frančiškanski samostan Kostanjevica v Novi Gorici, ki je bil leta 2024 razglašen za spomenik državnega pomena. Slednji skupaj z Goriškim gradom v Gorici, ki je povezan s parkom, in Sveto Goro predstavlja identitetne elemente širšega goriškega prostora. Park sodi med pomembnejše historične parkovne ureditve čezmejnega urbanega prostora. Poleg izjemno močne simbolne lege ima park zaradi komplekse sestave terena oz. geologije in geomorfologije, hidroloških in hidravličnih lastnosti izjemno zahtevne obenem pa specifične rasne pogoje, ki so omogočili, da se je na lokaciji ohranilo nekaj izjemnih drevesnih in drugih rastlinskih vrst.

Trenutno ograjeni del parka ne odraža meja varstvenih režimov in ne predstavlja celote kompleksa Rafutskega parka.

4.2 KRATKA ZGODOVINA RAFUTSKEGA PARKA

O podrobnejši zgodovini nastanka parka vemo dejansko zelo malo, saj o njem nikdar ni bila izvedena sistematična zgodovinska raziskava. Ne glede na to, lahko trdimo, da zgodovina nastanka parka priča o razvoju širšega goriškega prostora ter njegovo vpetost v kulturno, zgodovinsko in ekonomsko dogajanje širšega evropskega prostora. Njegov nastanek je povezan z razcvetom Gorice in Goriške, v povezavi z razvojem Trsta kot enega pomembnejših pristanišč Habsburške monarhije ter z izgradnjo železnice. V tem času se je na čezmejnem območju izoblikovalo več pomembnih parkovnih ureditev in vrtno-arhitekturnih ureditev, ki zaznamujejo prostor Gorice in Nove Gorice še danes (npr. Giardini pubblici, Park Coronini Cromberk, ...). Obenem pa park priča tudi o razvoju znanj in o vztrajnosti, s katero je človek skušal ukrotiti naravo in jo oblikovati skladno s svojo vsakokratno vizijo in potrebo.

To kar danes vidimo v parku je rezultat več faz razvoja, med katerimi je vsekakor temeljna faza pridobitev posesti današnjega območja parka s strani družine Palm v 19. stoletju, ki si je na lokaciji zgradila vilo (danes ruševina) in uredila zelene površine v duhu ekostizma, torej z zasaditvijo za tedanje čase eksotičnih drevesnih in drugih rastlinskih vrst (od katerih so nekatere še danes zelo redke). Raznolika ureditev rastja iz različnih delov sveta se je v tistem času pojavljala pri urejanju vrtov oz. parkov v širšem Mediteranskem prostoru. Na našem območju je najverjetneje sledila zgledu ureditve parka gradu Miramare pri Trstu. Podatki povezani z družino Palm in zasaditvami, ki segajo v obdobje njihovega lastništva, še vedno niso povsem raziskani.

Slikovita nadgradnja se je v parku zgodila z nakupom vzhodnega dela posesti s strani arhitekta Antona Laščaka za namene izgradnje svoje poletne rezidence s pripadajočo parkovno ureditvijo. Danes vila z vratarnico in parkovno ureditvijo

predstavlja izjemen primer vrtno-arhitekturne dediščine v širšem evropskem prostoru na začetku 20. stoletja. Arhitekt je bil tedaj na vrhuncu poklicnega uspeha, ki pa ga ni dosegel doma, pač pa v daljnem Egiptu oziroma na Bližnjem vzhodu, kjer je načrtoval razkošne vladne stavbe. Zaradi posodobljene uporabe orientalnih ornamentov v arhitekturi je postal znan kot eden najbolj vidnih predstavnikov neoislamskega sloga.

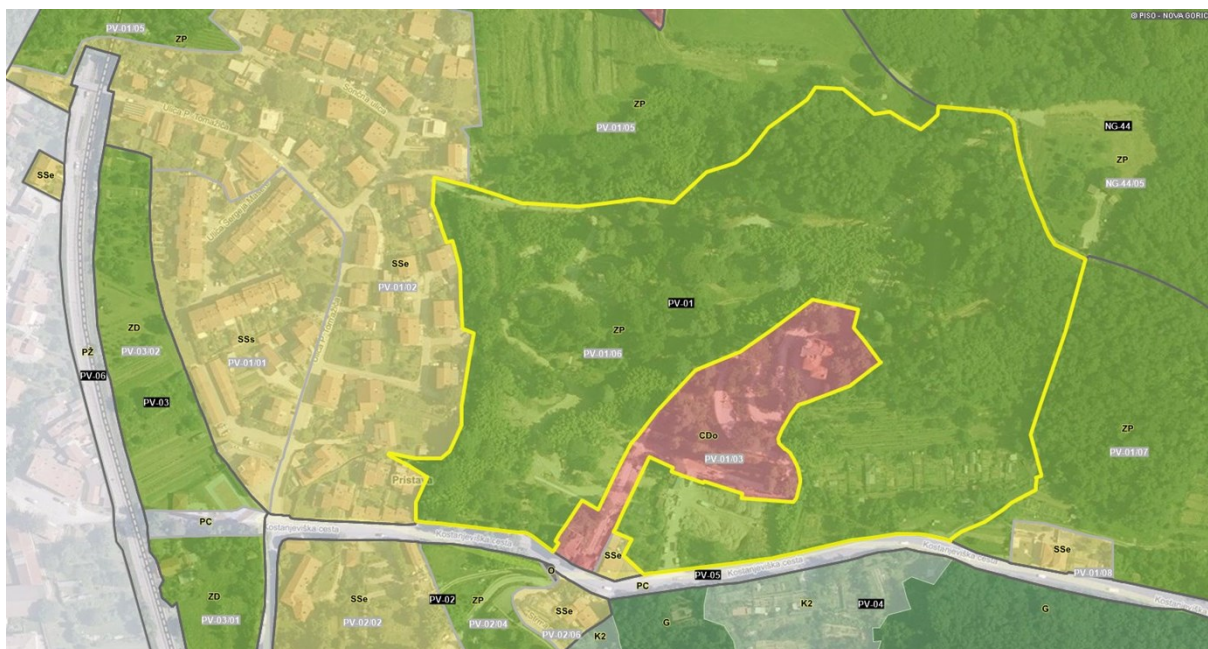
20. stoletje je bilo za park prav tako uničujoče, kot je bilo za širše goriško območje. Površine parka so bile zaradi svoje lege uporabljene v vojaške namene ter tekom vojne tudi bombardirane. V prvi svetovni vojni sta bili zelo poškodovani obe vili. Medtem, ko vila družine Palm ni bila nikdar obnovljena, je arhitekt svojo vilo po prvi svetovni vojni prenovil.

Območje parka je bilo bombardirano tudi v drugi svetovni vojni, kar je povzročilo večje posledice tudi na Laščakovi vili. Po vojni je z vzpostavitvijo meje vzdolž bližnje železniške proge, območje postalo del Jugoslavije in v vojni poškodovana vila Laščak je bila nacionalizirana. V prenovljene prostore vile je bila umeščena ena od temeljnih funkcij nastajajoče Nove Gorice, to je Higijenski zavod, ki je dolga leta skrbel tudi za vrtno-arhitekturno dediščino vzhodnega dela parka (Laščakovega), medtem, ko je ostal zahodni del parka (preostanek nekdanje Palmove posesti, kasneje v lasti družine Hribar) z izjemno dendrološko dediščino v zasebni lasti in prešel v last MONG preko potomcev družine Hribar konec 20. stoletja.

Danes so na območju parka vidne ruševine vile družine Plam – danes ruševina, poleg vile arhitekta Laščaka, ki je v fazi pridobivanja dokumentacije za prenovu, pa se v njem nahaja tudi vila družine Hribar, ki je v zelo slabem stanju. Predhodno sta na območju zahodnega dela parka obstajali še dve stavbi, katerih sledi v prostoru (trenutno) niso jasne.

Po izselitvi naslednika Higijenskega zavoda – Zavoda za zdravstveno varstvo, leta 2005, so bile vila, vratarnica in garaža prepuščene postopnemu propadanju. Od takrat se je iskalo različne načine pristopa k prenovi in umeščanju vsebin na tem območju. Leta 2019 je MONG, ki je že bila lastnica zahodnega dela parka, pridobila stavbno pravico tudi na preostalem delu parka in s tem prevzela temeljeno vlogo razvoja kompleksa Rafužskega parka.

4.3 VELJAVNI PROSTORSKI AKT

Na območju velja Odlok o Občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Nova Gorica Uradni list RS, št. 95/12, 13/18 - uradno prečiščeno besedilo, 30/18, 31/20, 110/25 in 1060/26 (SD 7).

Neuradno prečiščeno besedilo je dostopno preko spletnih strani MONG.

Večina površine parkovnih površin se nahajajo znotraj enote urejanja prostora (EUP) PV 01/06 s podrobno namensko rabo ZP, del območja vrtno-arhitekturnega spomenika pa sodi v EUP PV-01/03 z podrobno namensko rabo CDo.

4.4 OBSEG PRENOVE PARKOVNIH POVRŠIN 2022-2023

MONG je v letu 2023 zaključila izvedbo investicije v prenovu/revitalizacijo Rafuškega parka. Predmet prenove so bile prednostno parkovne zunanje površine ter komunalna oprema.

Rafuški park obsega 5,44 ha ograjenih površin, od tega je 1,82 ha območja, kjer so bila v letih 2022 in 2023 izvedena zemeljska in gradbena dela za potrebe umeščanja urbane opreme in vzdrževalnih del ter 2,41 ha območja, kjer se je urejala vegetacija (odstranitve, sanacijsko vzdrževanje, zasaditve).

V sklopu prenove/revitalizacije Rafuškega parka je bila na podlagi priporočil arboristične strokovne podlage »Drevesa in druge rastline na območju Rafuškega parka na Pristavi, Mestna občina Nova Gorica, Strokovno mnenje arborista svetovalca« (Grmovšek Tanja, 2019) izvedena obsežna prenova obstoječe vegetacije, ki je bila zaradi dolgoletnega zanemarjanja, številnih ujm, naravnega procesa staranja, podnebnih sprememb in podobno, v zelo slabem stanju. Odstranjenih je bilo več sto dreves ter posajenih približno 100 novih. Poleg dreves

je bila izvedena vzdrževalna dela tudi na drugih rastlinah oz. grmovnicah, travah, trajnicah... . Izvedena je bila sanacija gozdnega območja. Prenovljeni so bili nekateri grajeni elementi kulturne dediščine v parku (poti, stopnice, podporni zidci, elementi odvodnjavanja,...), mestoma so bili dodani novi elementi parkovne urbane opreme ter vsi obstoječi priključki gospodarske javne infrastrukture (kanalizacija, vodovod, električna in TK napeljava, zunanja razsvetljava).

Urejeni so bili trije dostopi do parka, in sicer iz Kostanjeviške ceste (glavni dostop), iz Sončne in iz Škrabčeve ulice. Dostop iz Sončne ulice ni bil načrtovan za dostop obiskovalcev. Ohranil se je tudi prvoten dostop do vile Palm, ki se ga trenutno za potrebe dostopa obiskovalcev ne uporablja.

Večje območje, ki leži na jugovzhodni strani kompleksa, je bilo v času delovanja Higijenskega zavoda oz. Zavoda za zdravstveno varstvo Nova Gorica urejeno za potrebe parkiranja, se je v času prenove parka razširilo in uporabljalo kot površina za potrebe gradbišča, zato je trenutno očiščeno vegetacije. V prihodnosti se to območje želi nameniti parkiranju in izvedbi ukrepov za upravljanje z veliko količino padavinskih vod, ki se na območje trenutno nekontrolirano zlivajo.

V okviru investicije v prenovu/revitalizacijo Rafutskega parka so bile postavljene 1 osnovna informativna tabla v parku ob vhodu iz Kostanjeviške ceste ter 3 osnovne informacijske table, in sicer na dostopu iz Kostanjeviške ceste ter dostopih iz Sončne in Škrabčeve ulice. V okviru investicije je bila postavljena tudi osnovna razstava v obsegu 4 panojev na območju ruševine Vile Palm, ki se zaradi pomanjkanja poznavanja zgodovine, geneza parka osredotoča predvsem na predstavitev dela in življenja Antona Laščaka in njegove ureditve dela parka.

Trenutno je v zaključni fazi priprava Zasnove načrta interpretacije Rafutskega parka. V teku je tudi priprava projektne dokumentacije za prenovu vile Laščak.

4.5 NARAVNI ELEMENTI PARKOVNE UREDITVE

Za park je bila narejena ocena stanja dreves in ostalega parkovnega fonda.

Naravne elemente najbolje opisuje strokovna podlaga »Drevesa in druge rastline na območju Rafutskega parka na Pristavi, Mestna občina Nova Gorica, Strokovno mnenje arborista svetovalca« (Grmovšek Tanja, 2019) ter PID projektna dokumentacija. Gradivo ne predstavlja zadostne podlage za pripravo Načrta upravljanja, saj ebe leta 2019 izvedena obsežna sanacija z odstranitvijo več sto dreves in zasaditvijo približno 100 dreves.

Dodatno je bil za potrebe priprave Zasnove interpretacije Rafutskega parka narejen obsežnejši pregled obstoječih vsebin, ki bodo izbranemu izvajalcu predane v uporabo.

Eden temeljnih izzivov parka je zagotoviti rastiščne pogoje večjim, več kot 100 let starim drevesom in drugemu rastlinju v spremenjenih klimatskih pogojih.

Poseben element in izziv predstavlja ohranjanje, vzdrževanje in preprečevanje nekontroliranega razraščanja za park prepoznavnih bambusovih sestojev, katerih vloga poleg estetske je tudi utrđitev strmih brežin.

Med zelo zahtevne pa sodi tudi obvladovanje razraščanja večjega obsega invazivnih vrst.

Voda tvori v parku ključni naravni element, saj je prav pojavnost voda pomembno sooblikovala njegovo morfologijo in zagotavlja rasne pogoje nekaterim specifičnim vrstam v parku (npr. TaksoĊium oz. močvirska cipresa).

Primerjalna prednost parkovne ureditve v povezavi z drugimi varovanimi oz. zavarovanimi območji sicer ni biotska raznovrstnost, a je slednja kljub temu obsežna in zanimiva, predvsem pa potrebna ohranjanja predvsem pa je potrebno izvajati ukrepe za nekatere vrste kot npr. gnezdilnice netopirnice.

4.6 STAVBE V RAFUTSKEM PARKU

4.6.1 Vila Laščak

Stavba št. 2067 na parc. št. 1657/8 k.o. Nova Gorica. Stavba, zgrajena pred letom 1967, je vpisana v kataster stavb z dejansko rabo 24 - stavba za izobraževanje in znanstveno raziskovalno delo.

Neto tlorisna površina (povzeta po katastru stavb): 806,20 m².

Stavba je v slabem stanju. Trenutno se za stavbo pridobiva projektna dokumentacija za prenovu.

4.6.2 Vratarnica vile Laščak

Stavba št. 2079 na parc. št. 1657/1 in 1657/2 obe k.o. Nova Gorica. Stavba, zgrajena pred letom 1967, je vpisana v kataster stavb z dejanska raba 24 - stavbe za izobraževanje in znanstveno raziskovalno delo.

Neto tlorisna površina (povzeta po katastru stavb): 132,40 m².

Stavba je v zanemarjenem stanju. Trenutno za stavbo ni predviden namen kot se ne pridobiva projektna dokumentacija.

4.6.3 Garaža ob vili Laščak

Stavba št. 2067 na parc. št. 1657/8 k.o. Nova Gorica. Stavba, zgrajena na osnovi gradbenega dovoljenja št. II/10 – 340/149 -1 z dne 21. 5. 2053 ter dozidana prizidka z gradbenim dovoljenjem št. 351-453/85-10/F-p z dne 10. 12. 1985, je vpisana v kataster stavb z dejansko rabo 15 – garaža.

Neto tlorisna površina (povzeta po katastru stavb): 122,20 m²

Stavba je v zanemarjenem stanju. Trenutno za stavbo ni predviden namen kot se ne pridobiva projektna dokumentacija.

4.6.4 Kmetijska stavba 1 in 2

Stavba št. 2076 na parc. št. 1657/4 k.o. Nova Gorica. Stavba, zgrajena pred letom 1967, ni vpisana v kataster stavb.

Neto tlorisna površina (povzeta po PISO): 12,70 m².

Stavba št. 2075 na parc. št. 1657/4 k.o. Nova Gorica. Stavba, zgrajena pred letom 1967, ni vpisana v kataster stavb.

Neto tlorisna površina (povzeta po PISO): 15,40 m².

Stavbi sta v zelo slabem stanju. Trenutno za stavbo ni predviden namen kot se ne pridobiva projektna dokumentacija. Postavlja se vprašanje o smiselnosti ohranjanja, saj ne gre za kvalitetno gradnjo in je iz povojnega časovnega obdobja.

4.7 DRUGI OBJEKTI

4.7.1 Dostopna ploščad

Trenutno stanje na območju predvidene dostopne ploščadi obsega utrjene površine nastale kot površine gradbišča v času izvajanja investicije v letu 2022 in 2023. Iz arhivskega posnetka iz leta 1997, ki ga je izdal GURS dne 31.11.2021, izhaja, da se na tem mestu predhodno nahajalo manjše parkirišče.

Trenutno stanje je neurejeno. Podporni zid, nastal kot preventivna intervencija pred porušitvijo ceste, ni v nikakršnem vsebinskem ali oblikovnem odnosu do parka.

4.7.2 Posamezni elementi grajene dediščine in ruševina vil Hribar in Palm

Na zahodnem območju na južnem del se nahaja ruševina vile Hribar (nekaj tudi prostor KS Pristava).

Južno od potoka se nahaja tudi nekaj ostankov, ki nakazujejo na druge ne več obstoječe stavbe.

Severno od vodotoka se nahajajo predvsem ostanki vile Palm s posameznimi ostanki kamnitih delov stavbe.

Na območju parkovne ureditve vile Laščak so prisotni različni objekti grajene dediščine kot podporni in ograjni zidovi, stopnišča, pergola, kalup kupole, grajen odtočni kanal z vodno igro, ostanki vrta ter ostanki mejnikov in različnih ograjnih elementov.

Na območju dostopne ploščadi je prisotna grajena visoka greda, katere nastanek ni jasno datiran.

Po trasi vodotoka lahko vidimo ostanke zidov ter vodnih ureditev.

Na pretežno gozdnatem območju na severnem delu parka se domnevno nahajajo tudi ostaline prve svetovne vojne, ki pa niso bile raziskane.

Dodatno je na južnem delu območja, ob vodotoku, bil odkrit tudi grajen vodni motiv.

Vidni so tudi ureditveni posegi v vodno telo.

Na območju pritoka iz domnevno naravnega odvodnega jarka so prisotne ureditve, ki umirjajo hipni izpust vode v vodotok.

4.7.3 Poti

Park ima urejen večji obseg poti. Zasnova interpretacije Rafutskega parka trenutno predvideva vhod preko vratarnice v delu vrtnoarhitekturne ureditve Antona Laščaka. Vodenje se nato loči in sicer ali ogled vrtnoarhitekturne ureditve arh. Antona Laščaka ali po drugi, precej daljši poti, ki zajema celoten park, vključno z ostanki vile Palm ter obsežen del dendrološke dediščine .

Preko vhoda Palm nas pot vodi do ruševine vile Palm, od kjer se pot razdeli na vzhodni odcep, ki vodi do dostopa Kostanjevica - na Škrabčevo ulico, ter na zahodni del, ki vodi do dostopa Pristava – do Sončne ulice. Pot do ruševin vile Palm ima vzpostavljeno okrajšavo z na novo vzpostavljenimi betonskimi stopnicami.

Preko vratarnice vile Laščak nas pot vodi do vile. Pot se nadaljuje proti severu, kjer se navezuje na pot, ki vodi do dostopa Kostanjevica. Med odseki peščene poti so povezave v obliki delno betonskih stopnic.

Med potjo do vile Laščak in potjo do vile Palm se nahaja na novo vzpostavljena povezovalna betonska klančina, ki pozimi drsi.

Velik del poti ima precejšen naklon. Še posebej je to prisotno na poti proti dostopu Kostanjevica. Prenova je predvidela peščeno tlakovanje z odvodno muldo neposredno na bližnji teren oz. v vodotok. Kasneje so bile dodane tudi betonske kanalete ter utrditve s plastičnimi mrežami.

Betonska klančina pozimi zmrzuje, medtem, ko padavinska voda s poti izpira pesek iz peščenih poti ter delno odkriva utrditveno plastično mrežo. S tem se povzroča na eni strani spremembo rastnih pogojev na bližnjih površinah ter erozijo bregov, na drugi strani po konstanto potrebo po čiščenju peskolovov, nasipanja in utrjevanju. V nekaterih delih voda odteka s ceste ob historičnih podpornih zidovih in jih začinja spodjedati.

Padavinske vode iz poti povzročajo težave tudi območju stanovanjskih hiš na Sočni ulici.

4.7.4 Premostitveni objekti

Na območju parka so trije premostitveni objekti.

4.7.5 Gospodarska infrastruktura

Območje ima notranji razvod vodovodnega, kanalizacijskega omrežja in električne omrežja. Znotraj parka je postavljeno omrežje razsvetljave javnih površin. Zagotovljen je dostop do interneta ter vzpostavljen sistem za videonadzor.

Za potrebe izvajanja prireditev in druge potrebe so vzpostavljene 4 lokacije dostopa do vode in elektrike.

4.7.6 Amfiteater, razgledišča, urbana oprema, labirint, ležalne mreže in nov vodni motiv

Nad vilo Laščak je vzpostavljen naravni amfiteater.

Zahodno od ruševin vile Palm sta vzpostavljeni dve razgledišči.

V okviru prenove parkovnih površin je bil izven območja parkovne ureditve vile Laščak vzpostavljen vodni motiv s pripadajočo strojnico, ki prikazuje lokacije na katerih je delal arhitekt Laščak, ter 5 ležalnih mrež.

Na območju parka so prisotni tudi koš za smeti, pitnik, klopi in bambusov labirint.

Umestitev vodnega motiva povzroča več izzivov, od funkcionalnega do pripovednega ter nenazadnje estetskega. Postavljen je na vizualno izpostavljeni točki, ki je obenem tudi prostor razlivanja padavinskih voda. Dostop ni urejen. Postavlja se vprašanje ali je zaradi izpostavljenosti lokacije smiselno slednjega urejati. Sploh pa je temeljno vprašanje, kaj z njim narediti.

Postavlja se vprašanje o smiselnosti ohranjanja ležalnih mrež, saj se praviloma ne uporabljajo v večjem obsegu. Poleg tega so vizualno izstopajoče zaradi svoje rdeče barve in ponekod tudi lege ter predstavljajo nejasen vizualen poudarek v prostoru. Izziv je zagotoviti vodenje obiskovalca do slednjih preko urejenih poti.

5. OPIS DEL IN NALOG TER VSEBINSKA IZHODIŠČA

NU mora upoštevati zahteve zakonodaje na področju varstva kulturne dediščine in ohranjanja narave.

Postopkovno mora zadostiti vsaj predpisanim vsebinam in postopku Zakona za varstvo kulturne dediščine ob upoštevanju zahtev in obsega priprave NU kot predpisano v Zakonu o varstvu narave, ki se ga smiselno integrira v enoten dokument.

Na osnovi spremljanju načinov uporabe in potreb vzdrževanja parka, primerjanja parka s sorodnimi parki v čezmejnem območju, širšem slovenskem in čezmejnem prostoru, zastavljanju interpretacije parka in postopnem pridobivanju novih spoznanj o njegovem nastanku, si je MONG za razvoj parka, poleg usmeritev iz naslova obstoječih varovanj, zastavila naslednje razvojne cilje:

- **Ohranjanje starih dreves z zagotavljanjem vseh potrebnih rastiščnih pogojev. Nadomeščanje že odstranjenih dreves z izbiro ustreznih vrst.**
- **Razvoj Rafutskega parka v arboretum;**
- **Nadgradnja varovanja kulturnega spomenika iz spomenika lokalnega pomena v spomenik državnega pomena;**
- **Rafutski park, prostor interpretacije in promocije Nature 2000 na Goriškem;**
- **Razvoj parka v primer dobre prakse aplikacije sonaravnih rešitev, rešitev prilagajanja podnebnim spremembam ter poseganja v nepremično dediščino.**

Cilje, ki so bili potrjeni s strani interdisciplinarne skupine in vodstva mestne občine, želi MONG preveriti skozi proces priprave NU Rafutskega parka ter tako zastaviti stabilno pot za postopen nadaljnji razvoj parka v sodelovanju s širšo javnostjo in tudi čezmejno.

Park je že danes zanimiv iz naslova prisotnosti nekaterih sonaravnih ureditev iz preteklosti kot npr. odvajanje meteornih voda z sistemom umirjanja hipnega odtoka voda ali vloga bambusa pri zadrževanju brežin. Zato se, v luči njegovih specifičnih lastnosti, ponuja kot poligon za razvoj in aplikacijo sonaravnih praks, neke vrste laboratorij, s posledičnim pozitivnim učinkom optimizacije prilagajanja podnebnim spremembam.

Dodatno mora dokument:

- obravnavati in nagovoriti vprašanja oz. izzive podane s strani naročnika MONG in tiste, ki bodo identificirani skozi analizo stanja in teženj, valorizacijo in komunikacijo z javnostmi;
- zagotoviti skladnost z razvojnimi cilji mestne občine, s cilji ukrepov in usmeritvami v Sloveniji in v Evropski uniji ter skladni s smernicami, ki omogočajo dostop do nepovratnih sredstev sofinanciranja predvidenih posegov.

Od izvajalca se pričakuje poznavanje tovrstnih vsebin in podajanje predlogov veznih na strokovno prepoznana razvojno strateška vprašanja.

5.1 ANALIZA STANJA IN TEŽENJ TER VALORIZACIJA

Analiza stanja in teženj ter vrednotenje mora biti izvedeno skladno in v obsegu kot za NU predpisuje Zakon o varstvu kulturne dediščine ter smiselno, glede na naravno varovanja, kot je slednje prepisano za pripravo NU skladno z Zakonom o ohranjanju narave. Analiza stanja se mora opredeliti do obstoječega stanja glede na podane cilje s strani naročnika.

V tej fazi je potrebno, poleg zgoraj navedenega:

- pripraviti posodobljeno oceno stanja drevesnega fonda;
- pripravo popisa oz. inventarizacije in valorizacije preostale favne in flore v parku v obsegu, kot to presodi strokovni sodelavec izvajalca na osnovi zastavljenih ciljev razvoja;

V fazi analize stanje se izvede tudi:

- analizo stanja in valorizacijo celotnega obsega nepremične kulturne dediščine na območju;
- analiza trenutnega način upravljanja, vključno z vključenim kadrom in oceno stroškov upravljanja obstoječega stanja ter njegove pomanjkljivosti;
- analiza primerljivih parkovnih površin v Sloveniji, čezmejno in v sorodnih podnebnih okoljih v okviru katere se prikaže tudi organizacijo varstvenih in drugih dejavnosti v prostoru ter način upravljanja vključno z obsegom stroškov ter kadra za delovanje parka;
- preveri se strokovno, kadrovsko in finančno sposobnost obstoječih javnih zavodov MONG za upravljanje s parkom;
- SWOT analizo različnih oblik upravljanja s parkom glede na predhodno izvedene analize z izborom optimalne oblike;
- analiza strateških usmeritev MONG, Slovenije in EU;
- analiza izhodišč skladnosti z smernicami, ki so pogoj za sofinanciranje projektov;
- analiza lastniške strukture;
- druge po presoji pripravljalcev potrebne analize.

5.2 STRATEŠKI DEL

Park ima zaradi svojih različnih ravni varovanja tudi različne zahteve varovanja in oblike razvoja, ki so podani znotraj pravnih okvirjev varovanj (npr. Odlok o za razglasitvi Rafutskega parka z vilo za kulturni spomenik lokalnega pomena,...). Kljub različnim zahtevam gre za vedno za isti cilj: varovanje lastnosti zaradi katerih je park varovan.

Strateški del mora vsebovati postavitev dolgoročne vizije ter ciljev varstva in razvoja parka.

V okviru strateškega dela se konceptualno preveri in opredeli optimalen način upravljanja parka.

Časovno obdobje postavitve vizije je minimalno 10 let. Po presoji izvajalca in na osnovi potrditve naročnika ter pristojnih zavodov je obdobje lahko tudi daljše.

Temeljna so tudi strateška vprašanja vezana na osnovne usmeritve, ki so poleg naravovarstvenih in kulturnovarstvenih prednostno tudi raziskovalne in izobraževalne ter v obsegu sprejemljivosti prostora turistično rekreativne narave.

Prisotna je želja, da se raziskovalne in izobraževalne funkcije parka izvajajo v sodelovanju u lokalnimi ustanovami srednje in višješolskega izobraževanja. S tem povezano se postavlja vprašanje obsega dejavnosti in njihovih prostorskih potreb. Sorodno velja tudi za razvoj turistično rekreativnih dejavnosti.

Želja je tudi, da razvojni procesi in projekti na eni strani naslavlja izzive parka vezane na regulacijo padavinskih voda, ponovno uporabe vode za vzdrževanje parkovnih površin in v uporabi pri stavbah ter obvladovanje temperaturnih in vetrovnih ekstremov.

Želja je tudi, da se strateško naslovi vprašanja prilagajanja podnebnim spremembam, kot tudi uporabo parka kot raziskovalnega in razvojnega poligona sonaravnih praks.

Strateško se preveri/dopolni/spremeni koncept interpretacije parka in vile, ter postavi strateške cilje raziskovalnih, izobraževalnih, turističnih in rekreativnih dejavnosti v parku.

Strateško se opredeli obseg dostopnosti parka za ranljive skupine, ki predstavlja precejšen izziv zaradi svoje konfiguracije in varstvenih zahtev.

Strateško in konceptualno se preveri obstoječe razvojne programske pobude in programske pobude, ki bodo pridobljene v fazi vključevanja javnosti, ter pripravi nabor sprejemljivih razvojnih programskih pobud.

Obstoječe programske razvojne pobude in potrebe:

- Ohranjanje starih dreves z zagotavljanjem vseh potrebnih rastiščnih pogojev. Nadomeščanje že odstranjenih dreves z izbiro ustreznih vrst;
- Zagotovitev pogojev za arboretum (programski in prostorski obseg) ;
- Načrtovanje, izvajanje nalog vzdrževanja in monitoring varovanja starih dreves sistematično načrtovanje pomladitev;
- Izobraževanje, ozaveščanje in informiranje z zgornjimi nalogami, in s tem povezano izobraževanje in osveščanje;
- Predstavitev ustrezno izvedenih arborističnih posegov za ohranjanje starih dreves – izobraževanje za preprečevanje neustreznih načinov obrezovanja drevja, ohranjanja rastišča, nalog na deblu in rastišču, itd;

- Izvajanje dejavnosti ohranjanja in prezentacije naravnih vrednot (npr. interaktivne predstavitve značilnosti posameznih posebnih dreves in drugih rastlin v parku,...) ;
- Izvajanje dejavnosti ohranjanja in prezentacije kulturne dediščine v več sklopih parka kot celote, njegovega razvoja in pomena ter v kontekstu razvoja goriškega prostora,
- Izvajanje dejavnosti ohranjanja in prezentacije dediščine Laščaka na lokaciji in njegove vloge širše (pomen, specifične lastnosti vrtno-arhitekturne dediščine vile Laščak,...);
- Druga dediščina in relevantni akterji na območju Rafutskega parka (Vila Palm – družina Palm, Vila Hribar – družina Hribar, posest Pristava...)
- Ravnanje z velikimi drevesi, ki jih je bilo potrebno odstraniti (namen in kriteriji za opredelitev načina ravnanja)
- Vzpostavitev morebitne stalne točke kulturne izmenjave med Slovenijo in Egiptom;
- Predstavitev posameznih grajenih elementov (npr. posameznih kamnitih delov in posameznih zanimivih delov odstranjenih dreves, ki se jih ne ohranja »in loco«) ;
- Gojitvene površine za nadomeščanje posebnih in redkih dreves, namenjene tudi izobraževanju in prodaji. V preteklosti je gozdarska šola gojila sadika v gozdnem delu parka (za sedanjim razglediščem). Sadike so bile namenjene zasaditvam v mestu in niso bile namenjen prodaji;
- Izvajanje izobraževalnih dejavnosti biotehnične srednje in višje šole ter morebitnih drugih učnih programov v goriškem prostoru – praktični program (ravnanje z invazivkami, gojenje sadik, fitodepuracijski procesi, ...);
- Regulacija hidroloških in geomorfoloških lastnosti pojavov v prostoru (npr. naravni zadrževalniki, fitodepuracija, naravni ukrepi za zadrževanje brežin) kot prostor nove posebne preizkusne parkovne ureditve;
- Umeščanje vodnih zbiralnikov za potrebe zalivanja in čiščenja parkovnih površin,
- Predstavitev vloge in konteksta Rafutskega parka ter osebnosti in dogodkov, ki so park v preteklosti zaznamovale;
- Prostor za potrebe vzdrževanja glede na ocenjeno najsmotrnejši tip vzdrževanja (lastna služba za vzdrževanje?), vzdrževalna vozila in druga mehanizacija;
- Izvajanje dostave in zagotavljanje dostopa ranljivim skupinam s posebnim vozilom ter s tem povezane prostorske zahteve;
- Regulacija dostopa uporabnikov/obiskovalcev - način in lokacije dostopanja uporabnikov/obiskovalcev in upravljalcev/vzdrževalcev tako za park kot za vilo;
- Kapacitetna ocena posameznih prostorov Parka in vile in regulacija dostopov za posamezne ciljne skupine obiskovalcev;
- Vzpostavitev parkirišča z izračunom števila in tipologije parkirnih oz. dostavnih mest glede na obseg in lokacijo dejavnosti v prostoru ter veljavne predpise;

- Vzpostavitev drugih za obiskovalce in upravljanje potrebnih prostorov (npr. sanitarije za različne skupine uporabnikov, pisarne, skladiščni prostori, ...);
- ...

5.2.1 Conizacija in programsko prostorska preveritev

Pripravi se conizacija varstvenih območij narave in kulture.

Izvedljivost nabora strateško validiranih programskih razvojnih pobud se preveri s programsko prostorsko preveritvijo, s katero sev prostor smiselno umesti organizacijo dejavnosti ob upoštevanju zmogljivosti in omejitev prostora.

Prostorsko programska preveritev mora biti pripravljena na nivoju, da je možno na podlagi slednje pripraviti morebitno spremembo prostorskega akta.

5.3 NAČRTOVANJE UKREPOV IN DEJAVNOSTI

Organizacija ukrepov mora biti opredeljena na način, da je jasno časovno sosledje posameznih ukrepov kot tudi opredeljene morajo biti posamezne aktivnosti, časovnica izvajanja, ocena stroška, nosilec ukrepa in kazalnik spremljanja.

Varstveni ukrepi morajo smiselno podati metodološke usmeritve in veljavne prakse, v kolikor so za posamezne varstvene ukrepe predpisani.

Kot poseben ukrep je potrebno izdelati Načrt upravljanja vegetacije (v nadaljevanju NUV) Rafutskega parka vključno z Akcijskim načrtom upravljanja vegetacije v okviru katerega se opredeli metodologijo in način vzdrževanja z opredelitvijo strokovnega in drugega potrebnega kadra ter z izvajanjem načrta poda usmeritve za vse potrebne aktivnosti v časovnih intervalih, ki so za rastline potrebni.

Glede na zastavljene razvojne cilje parka je v NUV potrebno preveriti in v največji možni meri vnesti načelo neuporabe fitofarmacevtskih sredstev prednostno na drevesih.

Priprava NUV, se mora nasloniti na naslednje strokovne standarde:

- Evropski standard za drevesa (EAS 01 – EAS 06);
- Arboristične smernice V.02, izdelane s strani arborističnega društva po naročilu pristojnega ministrstva v letu 2026,
in zasledovati naslednje usmeritve
- prilagajanje podnebnim spremembam: sajenje novih rastlinskih vrst, ki so podnebno odporne na temperaturna nihanja in ekstremne vremenske pojave;
- povezovanje in sodelovanje z ustrezno kvalificiranim kadrom naravoslovne stroke (arboristi, biologi ipd.);
- povezovanje s primerljivimi parkovnimi površinami (arboretumi, parki znotraj Natura2000 ipd.);

- vse aktivnosti in ukrepi v parku in na vegetacije naj temeljijo na sonaravnih rešitvah in trajnosti ter izboljšanju biodiverzitete območja.

Potrebno je predvideti tudi nabor vseh drugih ukrepov vezanih na upravljanje parka z opredelitvijo časovnega, tehničnega/strokovnega, finančnega ter kadrovskega vidika (število in vrsta kadrov).

Nabor ukrepov mora biti pripravljen na način, da je jasno opredeljen obseg posameznih aktivnosti. Potrebno je opredeliti soslednje aktivnosti, dodatno pa v primeru prostorskih posegov, še manjkajočo drugo dokumentacijo (npr. gradbeno dovoljenje obstoječih objektov, sprememba OPN, lokacijska preveritev, HH študija,...), ki sem jim določi obseg in način.

Med ukrepe je potrebno umestiti aktivnosti vezane na dopustne tržne dejavnosti, kjer jih je potrebno predhodno prepoznati in določiti.

V primeru posegov v prostor morajo biti opredeljeni predlogi območij obdelave ter vrsta in način pridobivanja projektne dokumentacije. Identificirani morajo biti nosilci in deležniki ter postavljen časovni in finančni okvir posamezne investicije oziroma posega v prostor.

Razvojni ukrepi, vključno z ukrepi, ki predstavljajo poseg v prostor, morajo podati tudi usmeritve iz naslova izvedbe oz. prikazati primerljive praktične primere.

Identificirane morajo biti morebitne dodatne točke izvedbe geološko geomehanskih raziskav kot območja dodatnih hidrološko hidravličnih študij.

Smiselno se predvidi potencialni vir (so) financiranja.

Sestavni del NU je tudi podajanje usmeritev za skladnost priprave posameznega ukrepa, kjer potrebno, s smernicami, ki so pogoj za pridobitev sofinanciranja.

Pri opredelitvi razvojnih ukrepov, še posebej tistih, ki so vezani na poseganje v prostor, se usmerja, v kolikor mogoče, v iskanje rešitev, ki ne nujno zahtevajo spremembe prostorskega akta.

Ker gre zaradi pomebnega drevesnega fonda a izjemno občutljiv parkovni ekosistem je potrebno interdisciplinarno sodelovanje znotraj vseh faz priprave naloge a še posebej je nujno, da je pri vseh fazah načrtovanja, ki bi kakorkoli vplivala na rastične pogoje dreves in še posebej koreninskega sistema nujno potrebna pristnost arborista svetovalca.

5.3.1 Upravljanje in financiranje

V okviru NU je potrebno:

- identificirati najprimernejšo obliko upravljanja parka (režijski obrat, koncesija, javni zavod obstoječ/nov, konzorcij izobraževalnih ustanov – npr. kot učni center

upravljanja dediščine in narave, konzorcij z drugimi sorodnimi parkovnimi površinami,...);

- identificirati nosilca upravljanja ter opredeliti časovni, finančni ter kadrovski vidik (število in vrsta kadrov);
- predlagati vrsto potencialnih prihodkov parka skupaj s prikazom finančnega učinka ter opredeliti različne vire financiranja (občinski, državni proračun,...);
- določiti obseg in način priprave letnih načrtov izvajanja NU;
- podati usmeritve zagona aktivnosti pred predajo parka v upravljanje;
- podati usmeritve za začasne upravljavske smernice za čas do predaje v upravljanje (oz. koncesija) in sprejetja prvega upravljavskega načrta;
- pripraviti oceno potrebnih sredstev v proračunu MONG in države za časovno obdobje (predlagano) 10 let po posameznih vsebinah.

5.3.2 Monitoring

Sestani del NU so tudi usmeritve za:

- obseg in način spremljanja učinkovitosti ukrepov na podlagi spremljanja predhodno definiranih kazalnikov;
- obseg in način priprave vmesne in končne evalvacije NU.

5.4 VKLJUČEVANJE, OSVEŠČANJE IN OBVEŠČANJE JAVNOSTI

Proces priprave NU mora omogočati vključevanje, osveščanje in informiranja javnosti ne samo v obsegu in način kot to predvidevata zakonodaja, temveč mora izhajati iz ocene potrebnega usklajevanja in sporazumevanja med različnimi institucionalnimi nosilci, uporabniki, kot tudi iz naslova vključevanja, ozaveščanja in obveščanja širše javnosti (tudi čezmejno) v proces.

Vključevanje, osveščanje in obveščanje javnosti je še toliko bolj pomembno, saj je odločitev, da mestna občina pristopi k prenovi parka in vile izhaja iz jasno postavljene zahteve širše javnosti, ki se je za ta poseben prostor zavzela in s tem podala jasno sporočilo, da ima prostor Rafutskega parka poseben povezovalni družbeni pomen v lokalnem čezmejnem okolju in je zato slednji bil umeščen v obmejno območje Evropske prestolnice kulture Nova Gorica v sodelovanju z Gorico 2025 (GO! 2025).

Izvajalec mora pripraviti komunikacijski načrt v povezavi s terminskim planom izvedbe drugih vsebin naloge. Proces vključevanja javnosti naj poleg zakonskih zahtev upošteva tudi smiseln pristop obravnave kot tudi način vključevanja javnosti, da je slednja učinkovita in ciljna. Preveri naj se način oz. smiselnost javne obravnave dokumenta, kot jo za NU zahteva Zakon o ohranjanju narave.

Glede na vsebine naj se opredeli deležnike, ki jih razvoj parka tangira kot npr. lokalno prebivalstvo, nevladne organizacije, strokovna formalna in neformalna združenja, ki se ukvarjajo s sorodno vsebino, pristojne in druge za park relevantne inštitucije. Vse naj bo v največji možni meri izvedeno tudi čezmejno.

Izvajalec mora glede na fazo naloge opredeliti način, vrsto in časovnico vključevanja, osveščanja in obveščanja različnih ciljnih skupin. Za ta namen mora izvajalec v prvi fazi pripraviti komunikacijski načrt.

5.5 KOMUNIKACIJA Z NAROČNIKOM IN PRISTOJNIMA RESORJEMA

Za potrebe priprave NU bo župan imenoval projektno skupino MONG, ki bo neposredno sodelovala z izvajalcem.

Pričakuje se, da bo izvajalec sodeloval s svojo interdisciplinarno skupino ter določil nosilnega koordinatorja projekta, ki bo tudi kontaktna oseba za naročnika.

Poleg sodelovanja s projektno skupino za operativno izvedbo naloge se od izvajalca pričakuje tudi:

- izvajanje strokovnega usklajevanja vsebine in procesa priprave NU s pristojnima Zavodov za varstvo kulturne dediščine Slovenije in Zavod Republike Slovenije za varstvo narave;
- usklajevanje NU z e interdisciplinarnim posvetovalnim telesom župana v različnih fazah priprave dokumenta;
- Usklajevanje NU z vodstvom MONG v različnih fazah priprave dokumenta;
- sodelovanje in priprava morebitnih posebnih gradiv za namene obravnave na Mestne svetu Mestne občine Nova Gorica ter za pridobitev soglasja ministrstva pristojnega za ohranjanje narave;
- po potrebi in presoji naročnika prisotnost na predstavitvah za potrebe sprejema dokumenta na mestnem svetu.

5.6 ZAGOTAVLJANJE SKLADNOSTI S STRATEŠKIMI RAZVOJNIMI DOKUMENTI

Pri pripravi vizije in strateških ciljev razvoja naj se preveri navedene razvojne cilje in njihovo skladnost z zahtevami varovanja, z drugimi strateškimi razvojnimi dokumenti MONG ter s temeljnimi usmeritvami Slovenije in EU na področju urejanja prostora, varovanja narave, kulturne dediščine, raziskovalnih in izobraževalnih dejavnosti, turističnih in drugih vsebin, ki so za park relevantne.

5.7 ZAGOTAVLJANJE SKLADNOST Z ZAHTEVAMI SOFINACIRANJA

Tako strateški del kot predvideni ukrepi in usmeritve morajo biti skladni oz. vsebovati morebitne zahtevane elemente dokazovanja skladnosti:

- s Smernicami organa upravljanja za krepitev podnebne odpornosti infrastrukture v obdobju 2021 - 2027 pri izvajanju kohezijske politike v obdobju 2021 – 2027,
- s Smernicami organa upravljanja za uporabo »Načela, da se ne škoduje bistveno« pri izvajanju Programa evropske kohezijske politike 2021-2027;
- z vrednotami in načeli Novega evropskega Bauhausa (NEB);
- zagotavljanje upoštevanja na naravi temelječih rešitev (nature-based solutions – NBS);

V kolikor je in če bo v fazi pridobivanja dokumenta potrebno izdelati posamezne projekcije in analize za zagotavljanje skladnosti z zgoraj navedenimi smernicami, so slednje sestavni del zahtev tega naročila.

V kolikor se v času izvajanja naloge izkaže sprejem novih, zavezujočih smernic, je izvajalec dolžan preveriti skladnost dokumenta na novo.

5.8 IZDELAVA KONČNIH GRADIV

Končno gradivo mora biti smiselno organizirano, da je možno posamezne dele smiselno in ločeno uporabiti.

Druge nastale dokumente, kot npr. Komunikacijski načrt, se vključi kot prilogo h končnemu gradivu. Lahko je tudi drugače organizirano, vendar mora biti pripravljena struktura oddane dokumentacije berljiva in lahko razumljiva.

V končno gradivo mora biti vneseno:

- poročilo o izvedbi vključevanja, osveščanja in obveščanja javnosti;
- poročilo o komunikaciji z naročnik in pristojnima resorjema;
- vsi nastali dokumenti in priloge vezane na preverjanje skladnosti z različnimi dokumenti iz točke 5.6;
- vsi nastali oz. predpisani dokumenti dokazovanja skladnosti s smernicami iz točke 5.7;

Med končna gradiva sodi tudi priprava vseh potrebnih dokumentov za namene pridobivanja soglasja pristojnih organov ter sprejem dokumenta na Mestnem svetu Mestne občine Nova Gorica.

Končno gradivo se odda v 2 tiskanih verzijah ter v digitalno zaprti obliki (npr. PDF) ter digitalno odprti obliki (DOC, DWG,...).

Vsi podatki, ki se zberejo in/ali nastanejo v okviru te naloge, so last naročnika in morajo biti predani naročniku.

6. OBSTOJEČA GRADIVA

- »Konservatorski načrt za EŠD 7917 Nova Gorica – Rafutski park z vilo«, Naročnik: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Izdelovalec: MCons Nataša Jurgec Gurnick, Datum: 2013;
- »Drevesa in druge rastline na območju Rafutskega parka na Pristavi«, Naročnik: Mestna občina Nova Gorica, Izdelovalec: Tanja Grmošček s.p., Datum: 2019;
- Projekta dokumentacija PID za objekt »Ureditev rafutskega parka z vilo«, Investitor: Mestna občina Nova Gorica, Projektant: LUZ d.d., Datum: 2023;
- Zasnova načrta intepretacije za Rafutski park, Naročnik: Mestna občina Nova Gorica, Izdelovalec: GEAart d.o.o., Datum: 2025;
- Geodetski posnetek izvedenega stanja, Datum: 2023;
- »Posnetek obstoječega stanja Vile Rafut in pripadajočih objektov«, Investitor: RS Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Izdelovalc: Projekt d.d., Datum: 2014;
- Geološko geomehansko poročilo »Ureditev Rafutskega parka z Laščakovo vilo«, Naročnik: Mestna občina Nova Gorica, Izdelovalec: Geologija Idrija d.o.o., Datum: 2020;
- Hidrološko hidravlična analiza »Park Rafut«, Naročnik: Mestna občina Nova Gorica: Izdelovalec: Hydrotech d.o.o., Datum: 2020;
- Geološko geomehansko poročilo »Izboljšanje prometne varnosti za dostopnost Rafutskega parka«, Naročnik: Mestna občina Nova Gorica, Izdelovalec: GEOINŽENIRING d.o.o., Datum: 2024.
- Digitalni kataster dreves, vzpostavljen 2025.

Konservatorski načrt je narejen za vrtno-arhitekturno ureditev vile Laščak in ne zajema celotnega parka.

MONG bo naročila posodobitev geodetskega posnetka.

Izbranemu izvajalcu bo MONG omogočila dostop do katastra dreves in drugih gradiv s katerimi razpolaga.

7. FAZE, PONUDBENA CENA IN ROKI

7.1 FAZE

Izvedba naloge se predvideva v 4. fazah, in sicer:

1. FAZA: Analiza stanja (vsebine pod točko 5.1)
2. FAZA: Strateški del (vsebine pod točko 5.2)
3. FAZA: Načrtovanje ukrepov (vsebine pod točko 5.3)
4. FAZA: Priprava končnih gradiv (vsebine pod točko 5.8)

Dela vezana na točke:

- 5.4 Vključevanje, osveščanje in obveščanje javnosti,
- 5.5 Komunikacija z naročnikom in pristojnima resorjema,
- 5.6. Zagotavljanje skladnosti s strateškimi razvojnimi dokumenti,
- 5.7 Zagotavljanje skladnosti s smernicami, ki so pogoji za pridobitev sofinanciranja potekajo tekom vseh faz, kar mora biti zajeto tudi v ponudbeni ceni.

7.2 PONUBENA CENA

Ponudb eno ceno izvajalec poda po fazah.

FAZA	Cena brez DDV	DDV	CENA z DDV
1. Analiza stanja			
2. Strateški del			
3. Načrtovanje ukrepov			
4. Priprava končnih gradiv			
Skupaj ponudbena cena			

7.3 ROKI

FAZA	Rok
1. Analiza stanja	2 mesec od sklenitve pogodbe in uvedbe v delo
2. Strateški del	4 mesece od potrjene 1. faze
3. Načrtovanje ukrepov	4 mesece od potrjene 2. faze
4. Priprava končnih gradiv	2 mesece od potrjene 3. faze

V rok priprave končnih gradiv sodi tudi čas izvedbe potrditve NU na Mestnem svetu Mestne občine Nova Gorica.

V sodelovanju s člani interdisciplinarne posvetovalne skupine za razvoj in upravljanja kompleksa Rafutskega parka z vilo v Novi Gorici (sklep župana št. 350-17/2018-118 z dne 27. 8. 2025)

pripravil(a):

Aleksandra Torbica
Podsekretarka za razvojne
in druge projekte

Marko Mikulin
Podsekretar - vodja razvojne
pisarne

Aleksandra Torbica
Št. dok.: 356-0010/2026-1
Podpisnik: Aleksandra Torbica
Izdajatelj: MONG-CA-CA
Št. potrdila: 640000024E9167F8F6C92D0A6400000000024E
Veljavnost: 17.04.2027
Datum in ura: 02.10.2026 13:21 Dokument je elektronsko podpisan.

Priloge:

- »Konservatorski načrt za EŠD 7917 Nova Gorica – Rafutski park z vilo«,
- »Drevesa in druge rastline na območju Rafutskega parka na Pristavi«,
- Projekta dokumentacija PID za objekt »Ureditev rafutskega parka z vilo«,
- Zasnova načrta intepretacije za Rafutski park,
- Geodetski posnetek,
- »Posnetek obstoječega stanja Vile Rafut in pripadajočih objektov«,
- Geološko geomehansko poročilo »Ureditev Rafutskega parka z Laščakovo vilo«,
- Hidrološko hidravlična analiza »Park Rafut«,
- Geološko geomehansko poročilo »Izboljšanje prometne varnosti za dostopnost Rafutskega parka«.